

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

TREBALL FI DE GRAU

ANIMACIÓ A LA LECTURA A TRAVÉS DELS CONTES DE CARLES CANO

GÓMEZ ALCARAZ, Mª José

Facultat d'Educació

Tutora: Anna Isabel Esteve Guillen

Curs: 2013-2014

Data defensa: 17-06-2014

ÍNDEX

1. Justificació i/o introducció	Pàg. 4
2. Procés/Mètode	Pàg.6
2.1.Procés que s'ha seguit	Pàg.6
2.2.Anàlisi i valoració del pla lector del centre educatiu Jorge Juan (Novelda)	Pàg.8
2.2.1. Anàlisi del pla lector	Pàg.8
2.2.2. Valoració del pla lector	Pàg.9
3. Unitat didàctica d'animació a la lectura	Pàg.11
3.1.Justificació	Pàg.11
3.2.Contexte de l'aula	Pàg.11
3.2.1. Característiques dels participants	Pàg. 12
3.3.Objectius	Pàg. 13
3.4.Continguts	Pàg. 14
3.4.1. Conceptuals	Pàg. 14
3.4.2. Procedimentals	Pàg. 14
3.4.3. Actitudinals	Pàg. 14
3.5.Metodologia	Pàg. 15
3.6.Temporalització	Pàg. 15
3.7.Avaluació	Pàg. 16
3.7.1. Criteris d'avaluació	Pàg. 16
3.8.Activitats	Pàg. 16
3.8.1. L'arbre dels lectors	Pàg. 17
3.8.2. <i>Contes per a tot l'any</i> (2001)	Pàg. 19
3.8.3. <i>La màquina dels contes</i> (2002)	Pàg. 25
4. Conclusions.	Pàg.27
5. Referències bibliogràfiques.	Pàg. 29

6. Annexes.	Pàg. 30
6.1. Fotografies biblioteca CEIP Jorge Juan de Novelda	Pàg. 32
6.2.Fotografies visita Carles Cano	Pàg. 32
6.3.Arbre, fulla, fruit i adhesiu per a l'activitat de l'arbre dels lectors	Pàg. 33
6.4.Fitxa de lectura per a completar	Pàg. 35
6.5. Instruccions molinet de vent	Pàg. 36
6.6. Plantilla carta Reis Mags	Pàg. 37
6.7. PowerPoint imatges de la primavera	Pàg. 38
6.8.PowerPoint imatges de la lluna	Pàg. 38
6.9.Exemples de murals	Pàg. 39
6.10. Possibles maneres de narrar els contes	Pàg. 40
6.11. La màquina dels contes	Pàg. 42

TREBALL FI DE GRAU

ANIMACIÓ A LA LECTURA A TRAVÉS DELS CONTES DE CARLES CANO.

1. Justificació i/o introducció.

Tots sabem de la importància que té la lectura per al desenvolupament de l'ésser humà, molt més quan aquest és de curta edat i està en fase de creixement. La lectura permet obrir la ment i donar diverses visions del món. A més a més, és una bona font de plaer, d'entreteniment i d'aprenentatge.

L'animació a la lectura és un concepte realment nou. Començà a aparèixer en primer lloc a les biblioteques, i més tard es traslladà a les aules. Segons Mata (2008:20-21), la lectura tingué un canvi revolucionari l'any 1924 a la biblioteca *L'Heure Joyeuse*, a París. En aquesta biblioteca es dedicà un espai acollidor i lluminós per a la lectura i s'adaptà el mobiliari i l'organització bibliogràfica a les necessitats dels infants. En aquella biblioteca es confiava plenament en la intel·ligència, l'interès i la responsabilitat dels nens i les nenes, allò fou un acte extraordinari i sense precedents. En aquell moment, sorgí la necessitat de crear activitats amenes i captivadores, destinades als xiquets i a les xiquetes, amb la finalitat de proporcionar plaer i gust pels llibres i per la lectura, la qual cosa no era una tasca senzilla, ja que si resulta complicat persuadir els adults perquè llegeixin, no ho és menys fer-ho amb nens i nenes, malgrat la seua predisposició inicial siga major.

D'aquesta manera, van anar sorgint les col·leccions narratives de contes, les converses sobre els llibres llegits, les lectures poètiques, les guies bibliogràfiques, les exposicions temàtiques de llibres, les representacions teatrals, les lectures en veu alta de novel·les i àlbums il·lustrats, els jocs per captar l'atenció dels lectors, les invitacions a escriptors, artistes o científics, etc. Totes aquestes activitats, algunes dècades més avant, es presentarien agrupades baix l'etiqueta d'animació a la lectura.

En paraules de Mata (2008: 23-24):

L'objectiu principal de l'animació era l'extensió de la cultura i l'enriquiment del temps lliure dels ciutadans, mitjançant programes que

fomentaren la participació i les relacions comunitàries i feren arribar el millor del pensament humà al major nombre de persones [...] No es perseguia només l'entreteniment, sinó la transformació del món. Les activitats d'animació eren formes de reacció a les atonies i les desigualtats socials i una via de conscienciació, mobilització i compromís.

A poc a poc, eixes idees de canvi social també arribaren a Espanya. En el camp de l'educació, com en el de les biblioteques, hi havia un desig d'adaptar pràctiques pedagògiques del nou temps i de desfer-se de tot allò tradicional. Per aquest motiu, qualsevol proposta innovadora era molt ben vista. Es pot determinar, que el concepte d'animació a la lectura comença a estendre's al nostre país al llarg dels anys huitanta del segle XX, és a dir, fa trenta o quaranta anys.

Per aquest motiu, després d'haver cursat l'assignatura de “taller de literatura infantil i juvenil” i d'haver estudiat tots els beneficis que aporta la lectura al desenvolupament dels xiquets i de les xiquetes, ens naix l'interès per fer un treball, en el qual elaborarem una proposta didàctica d'animació a la lectura a partir d'alguns reculls de contes de Carles Cano¹.

Per dur a terme aquest treball, ens plantegem els següents objectius:

- Demostrar els continguts formatius teòrics rebuts i les competències adquirides al llarg del grau de mestre d'educació primària, pel que respecta a la literatura infantil i juvenil i a l'animació lectora, i dur-los a la pràctica professional.
- Treballar de forma autònoma i creativa els diferents coneixements, habilitats i estratègies, fent servir un criteri professional.
- Prendre consciència del procés seguit durant tot el treball, generant nous coneixements i integrant-los als que ja havien sigut adquirits.
- Reflexionar sobre les activitats de foment de lectura que es treballen a l'escola i fer propostes de millora.
- Analitzar i establir els punts forts i les mancances del pla lector del centre de pràctiques.
- Fer una proposta didàctica real per animar i motivar als xiquets i les xiquetes a la lectura, i per tant que aquesta es pugui dur algun dia a la pràctica educativa.

¹ Carles Cano és un autor de literatura infantil, nascut a València l'any 1957. Ha treballat de Fuster, tallista de fusta, de cambrer, de professor de ball, de locutor i guionista de ràdio i televisió, etc. A més a més és un reconegut conta contes.

En la seua pàgina web, saber més coses sobre aquest escriptor valencià: www.carlescano.com

La proposta didàctica que elaborarem més avant, anirà destinada a alumnes de segon cicle, concretament de tercer curs de primària, del col·legi Jorge Juan de Novelda, ja que durant el pràcticum II i III a l'escola hem estat treballant en aquest nivell i hem pogut observar el desenvolupament cognitiu dels xiquets i les xiquetes en aquesta edat i també hem vist com es fomenta la lectura des de l'escola en general i en l'aula en particular. Per altra banda, cal comentar que farem la nostra proposta didàctica a través dels llibres de Carles Cano, en concret de *Contes per a tot l'any* (2001) i de *la màquina dels contes* (2002), perquè en tercer de primària, el llibre de lectura en valencià que treballaven els nens i les nenes, de l'escola on hem dut a terme les nostres pràctiques, era *Contes per a tot l'any* (2001) d'aquest autor valencià, el qual visità el centre educatiu per fer una mena de conta contes als nens i les nenes i signar-los el llibre que hem esmentat adés.

El treball que a continuació presentem constarà de diferents punts. Primer de tot, parlarem sobre el procés que hem seguit per elaborar la nostra proposta didàctica i analitzarem i valorarem el pla lector del centre al qual fem referència, per tal de veure els seus punts forts i aquells que es poden millorar. D'acord amb això, presentarem una unitat didàctica d'animació a la lectura, amb activitats per a treballar durant tot l'any la lectura amb els alumnes de tercer curs. El nostre treball conclourà amb unes reflexions finals globals sobre el mateix. Per finalitzar, en l'apartat annexos inclourem tot el material que siga necessari per a dur a terme aquesta proposta didàctica a la pràctica.

2. Procés/Mètode

En aquest apartat farem menció al procés i al mètode utilitzats per a la realització del treball que presentem, ja que abans de fer la nostra proposta didàctica, ha hagut un període de temps en el qual ens hem dedicat a fer una recopilació de material i a elaborar una estructura prèvia de treball. Entre tot aquest material que vàrem consultar cal destacar, per la importància que té dintre d'aquest document que estem redactant, el pla lector del centre i gran part de la bibliografia de Carles Cano.

2.1. Procés que s'ha seguit.

Per a l'elaboració d'aquest treball, el primer que férem fou triar el tema. Com que a l'escola els nens llegien el recull de *contes per a tot l'any* (2001) de Carles Cano, i

hi havia una visita prevista d'aquest autor al centre, semblà una bona idea, fer una proposta d'activitats d'animació a la lectura sobre els contes de Carles Cano.

Una vegada triarem el tema, ens dedicarem a documentar-nos sobre l'autor i les seues obres. Aleshores, començarem a llegir un grapat de llibres aconsellats per a l'edat dels alumnes amb els quals estàvem treballant (entre huit i nou anys). Així mateix, consultarem llibres relacionats amb les característiques evolutives, lingüístiques i lectores dels nens i les nenes de huit i nou anys i sobre l'animació lectora, entre els quals cal destacar *llegir per a créixer: guia pràctica per a fer fills lectors* (2007), ja que malgrat aquest llibre vaja destinat a mares i pares, les estratègies per fomentar la lectura que ofereix es poder extrapolar a l'àmbit acadèmic. També demanarem el pla lector del centre i recopilarem informació fent preguntes a l'equip directiu, a l'encarregada de la biblioteca i al propi tutor de pràctiques de l'escola sobre les activitats que es feien al llarg del curs d'animació a la lectura. Durant les pràctiques, vàrem estar observant, en la mesura del que ens fou possible si realment aquestes activitats es duïen a terme i quina era l'actitud del professorat i dels alumnes entorn a elles.

Assistirem a la visita de Carles Cano, i veiérem com aquesta es desenvolupava i quines eres les activitats prèvies que es plantejaven des de l'aula per a motivar als nens i les nenes sobre aquest encontre (no hi hagueren activitats preparadores, a banda de continuar llegint el llibre *Contes per a tot l'any* (2001)). Després de l'activitat de l'autor amb els alumnes, tinguérem una estona per parlar amb Carles Cano i comentar-li que estàvem en procés d'elaboració d'un treball de fi de grau d'animació a la lectura sobre els seus contes. L'escriptor es mostrà en tot moment molt proper, interessat en el tema, i disposat a ajudar-nos en tot el que estigués de la seua mà i per aquest motiu ens donà un e-mail de contacte i ens convidà a una conferència que donaria ell, i que tingué lloc en març a la Universitat d'Alacant. En aquesta xerrada, Carles Cano parlà als futurs docents sobre la importància de treballar els contes a l'aula i donà algunes tècniques per a contar contes als més menuts.

Una vegada recopilada tota aquesta informació, ens posàrem amb la redacció del nostre treball i començarem a elaborar la proposta didàctica que presentarem una mica més endavant, intentant en tot moment plantejar activitats creatives que aconseguïen complir el nostre principal objectiu: apropar als xiquets i les xiquetes a la lectura.

2.2. Anàlisi i valoració del pla lector del centre educatiu Jorge Juan (Novelda).

Durant les nostres pràctiques a l'escola, hem pogut observar que el claustre en general estava molt compromès amb el foment de la lectura en tots els nivells d'infantil i primària i que la biblioteca desenvolupava un paper fonamental al centre, ja que aquesta es considera una font de recursos, d'informació, d'intercanvi i difusió cultural, de trobada entre les diferents realitats ètniques, ideològiques, socials i religioses, presents en la comunitat escolar, i a més a més com un punt d'oci recreatiu, crític i imaginatiu, que pren el llibre com a element bàsic.

Per tant, quan ens decidírem a plantejar el nostre treball sobre l'animació a la lectura, el primer que férem, fou demanar el pla lector que hi ha a l'escola, analitzar-lo i comprovar en quina mesura es complia tot el que hi havia escrit en aquest document, així com veure els seus punts forts i els seus punts febles i d'acord amb aquests últims, fer una proposta per tal d'enriquir d'alguna manera, de fer una xicoteta aportació personal a la gran tasca pel foment de la lectura que es fa al centre educatiu al llarg del curs escolar.

2.2.1. Anàlisi del pla lector.

La biblioteca de l'escola es pot considerar com el centre de tot el projecte lector, ja que totes les activitats que es proposen giren entorn aquest espai del centre i al fet de motivar els alumnes per a què tinguen la necessitat de consultar un llibre per a buscar informació, per a seguir instruccions, per a passar una estona agradable, etc.

El primer que té en compte aquest pla és la distribució de l'espai, i per aquest motiu s'estableix una zona de consulta i informació, una altra de treball, d'audiovisual, d'exposicions (on estan les noves adquisicions, els llibres més cridaners, etc.), espai de normes, racó de novetats, nosaltres autors (espai format pels llibres elaborats pels alumnes del centre), tauler de notícies, etc., però entre tots aquests espais hi ha dos que ens agradaria destacar: la zona de motivació i la bibliopati. La zona de motivació, està situada a l'entrada de la biblioteca, i es decora amb llibres referents a un tema concret, , projecte, temàtica... Aquest racó, es canvia periòdicament. Quant a la bibliopati, cal dir que es un nou espai que es trasllada diàriament al pati, com el seu propi nom ens indica. Consisteix en un "carret" replet de llibres perquè els alumnes que ho desitgen, puguem gaudir de la lectura en el temps d'esplai. Són els alumnes, els qui per torns,

s'encarreguen de traure i de guardar el carret diàriament, i de controlar que tots els llibres es tornen en perfectes condicions.

El pla lector, dedica una part important a estratègies per a la dinamització i consolidació de la biblioteca escolar. Dintre d'aquest punt trobem: activitats referides al sistema d'organització i al procés tècnic del llibre, és a dir, tasques per a què l'alumnat conegui l'organització dels llibres en la biblioteca i d'aquesta manera els siga més senzill poder trobar-los; activitats referides al coneixement i maneig dels documents, ja que a la biblioteca no només es treballa amb llibres, sinó que també hi podem trobar fotos, periòdics, diapositives, pel·lícules, recursos informàtics (PowerPoint, pissarra digital...); activitats referides a la dinàmica general de la biblioteca, estratègies de consolidació en l'ús de la biblioteca escolar, i per últim, la part que més ens interessa, estratègies per acostar als xiquets i les xiquetes a la lectura.

Les estratègies d'animació a la lectura estan dividides en dues parts: per una banda, aquelles estratègies orientadores per a la família i per altra banda, per a l'escola. Totes dues, estan destinades a fer que els nens i les nenes s'acosten als llibres i aprenen a apreciar-los i a valorar-los com a font d'entreteniment, d'informació, d'evasió, etc.

Des de l'escola, es proposa que els mestres troben moments especials per a contar contes als seus alumnes, recitar-los poesies, llegir-los en veu alta, etc., utilitzant llibres que continguin encadenats, folklore infantil, cançons, històries rimades,... i a més a més aprofitar les que els propis docents coneixen.

Per últim, resulta convenient comentar breument altres activitats d'animació a la lectura que el centre planteja al seu pla lector, com un taller de creació literària, trobades amb escriptors, il·lustradors, editors, etc., concursos de contes, endevinalles, poesies, dibuixos, etc., creació col·lectiva de llibres gegants, documentals, receptes, pocions i conjurs, cançons de bressol, anècdotes, etc., l'hora del conte (planificar temporalment estones específiques perquè la comunitat educativa pugui assistir a la narració de contes), taller editorial per a la creació de periòdics, revistes, bolletins, etc., entre moltes altres activitats.

2.2.2. Valoració del pla lector.

Després d'haver descrit aquest pla i d'haver pogut observar durant les nostres pràctiques al centre totes les activitats relacionades amb la lectura que es feien, passarem a fer una mena de valoració personal sobre aquest pla lector.

Per una banda, considerem que és un pla lector molt complet, i que està destinat principalment a garantir que tots els nens i totes les nenes tinguen igualtat d'oportunitats a l'hora de fer volar la seua imaginació i la seua creativitat i de poder-se enriquir i aprofitar de totes les aportacions positives que fan els llibres a les persones, ja que com sabem, totes les famílies no tenen el mateix nivell cultural ni econòmic, i per aquest motiu, tots els nens i nenes no estan en disposició de tenir llibres, o material de lectura a la seua casa, i d'acord amb allò, el centre supleix aquesta mancança.

És cert que al llarg del curs escolar, es dedica un grapat de temps a dur a terme activitats relacionades amb la lectura i amb l'escriptura. La biblioteca del centre, és un lloc màgic, on abans de creuar la porta, ja trobem elements sorprenents que ens criden l'atenció com ara llibres gegants elaborats pels propis alumnes en una vitrina (*Annex 1*). A més a més, cada una de les festivitats que tenen lloc al llarg d'un curs acadèmic (*halloween*, la castanyera, nadal, carnestoltes, el dia del llibre...), s'aprofita per dur a terme al menys una activitat d'animació a la lectura. En *halloween*, per exemple els nens escriuen històries de por, conjurs, pocions i receptes monstruoses.

Per aquest motiu, podem concloure que totes les activitats que es mencionen i s'expliquen en el document analitzat anteriorment, estan realment presents en la vida diària del centre i que tothom col·labora per a què aquestes tinguen èxit i realment complisquen els objectius amb els quals es plantegen.

Tot i això, per a plantejar les nostres activitats d'animació a la lectura ens basarem en un punt específic del pla lector del centre, el qual pretenem enriquir una mica amb les nostres aportacions. Dintre de l'apartat d'activitats d'interès, el pla proposa la visita d'autors, il·lustradors, editors, etc., però sembla que sovint aquestes activitats no estan planificades amb la suficient precisió i es sol deixar tot el pes de l'activitat als personatges que visiten el centre. Els docents, no solen preparar activitats prèvies a aquests encontres, a banda de llegir algun llibre sobre l'autor en qüestió, no per falta d'interès, sinó normalment a causa del poc temps del què disposen.

Aquest curs acadèmic, visità el centre Carles Cano (*Annex 2*). Els xiquets i les xiquetes, quan anaren a la cita amb ell, estaven llegint a classe el llibre de *Contes per a tot l'any* (2001). La metodologia de treball que es duia a terme era la següent: en primer lloc llegien un conte d'aquest recull, i després emplenaven les pàgines corresponents d'eixe conte concret en el quadernet didàctic. Potser, hauria sigut més enriquidor i motivador per l'alumnat treballar aquest llibre des d'una altra perspectiva. També hagués resultat profitós llegir o parlar sobre altres obres d'aquest autor a l'aula, per tal

que els alumnes conegueren millor, tant a Carles Cano com als seus escrits, i anaren a la visita amb una xicoteta idea sobre el seu treball. D'aquesta manera, els alumnes, hagueren pogut participar més activament, fent preguntes, i no només ser partícips de les històries que Carles Cano els narrava.

Per tant, com hem comentat un poquet més a dalt, les nostres activitats aniran destinades a animar a la lectura, especialment els reculls de contes de Carles Cano, per a què d'aquesta manera els xiquets i les xiquetes tinguen una visió més general del corpus d'històries d'aquest autor i que puguen, a banda d'escoltar contes de la boca de Carles Cano, fer preguntes, conversar amb ell sobre els dubtes que els puguen sorgir amb els seus llibres, sobre els seus interessos, comentar-li les seues pròpies experiències de l'aula o de la seua vida que tinguen a veure amb les seues històries, etc.

3. Unitat didàctica d'animació a la lectura.

3.1. Justificació.

Per a l'elaboració de la següent proposta didàctica, es tindrà en compte la següent legislació vigent:

La Llei Orgànica 2/2006 d'Educació, que estableix el que s'entén per currículum: el conjunt d'objectius, competències bàsiques, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cadascun dels ensenyaments proposats en aquesta llei, establint els requeriments mínims necessaris que han de reunir els ensenyaments impartits.

El Reial Decret 1513/2006 de 7 de desembre, que estableix els ensenyaments mínims d'educació primària concretats per a la Comunitat Valenciana mitjançant el Decret 111/2007, de 20 de juliol del Consell.

Basant-nos en la legislació que hem comentat adés, s'ha elaborat aquesta proposta didàctica d'animació a la lectura que presentarem a continuació, amb la finalitat de donar compliment als objectius i continguts que es dicten per al cicle i curs en el qual ens trobem (segon cicle, tercer curs de primària).

3.2. Context de l'aula.

La proposta didàctica que elaborarem, està destinada a alumnes de segon cicle d'educació primària, en concret de tercer curs, del col·legi Jorge Juan de Novelda. La classe es compon de vint-i-un alumnes, dels quals set son xiquets i catorze xiquetes.

Estan matriculats en PEV (Programa d'Ensenyament en Valencià), per aquest motiu la llengua vehicular en la vida diària de l'aula és el valencià.

Els xiquets i les xiquetes estan distribuïts en l'aula asseguts de tres en tres, d'aquesta manera, el mestre té una visió generalitzada de la classe i els alumnes, poden treballar una mica en conjunt, fent servir la llengua i tutoritzant-se i ajudant-se els uns als altres en determinats moments.

Les famílies dels alumnes son de classe mitjana (tant a nivell cultural, com social i econòmic). Tot i això, actualment, la crisi econòmica està afectant a moltes famílies i alguns pares i mares dels xiquets es troben en situació d'atur.

Dintre de l'aula es disposa d'una gran quantitat de recursos educatius que es poden utilitzar com: una pissarra digital i altra tradicional, un raconet amb dos ordinadors (l'escola compta amb un aula d'informàtica que està a disposició de tots els grups que la necessiten), una xicoteta biblioteca de classe i una gran quantitat de material didàctic com diccionaris, quaderns, jocs educatius, etc.

3.2.1. Característiques dels participants

Per elaborar la nostra proposta d'activitats d'animació a la lectura, i que aquesta siga realista, hem de tenir en compte les característiques generals de l'edat en la què es troba el nostre alumnat. Els xiquets i les xiquetes de segon cycle d'educació primària (tercer curs), tenen entre huit i nou anys, i estan, d'acord amb les etapes evolutives que determina Piaget², en l'estadi d'operacions concretes.

Segons Piaget J. (2007: 96-131), els xiquets i les xiquetes d'aquesta edat ja tenen un caràcter esbossat, una personalitat una mica definida i una intel·ligència desperta. Malgrat això, encara han d'engrandir el coneixement del món i ampliar el concepte que tenen de les coses. Un dels elements més importants d'aquesta edat, és el desenvolupament de l'autoestima dels xiquets i les xiquetes i el concepte d'identitat individual. La gran imaginació que tenen, els ajuda a comprendre la realitat i a diferenciar entre allò que està bé i el que està malament.

² Jean Piaget fou un epistemològ, biòleg i psicòleg suïss, que va publicar diversos estudis sobre psicologia infantil. Basant-se fonamentalment en el creixement dels seus fills, elaborà una teoria de la intel·ligència sensomotriu que descrivia el desenvolupament espontani d'una intel·ligència pràctica, basada en l'acció, que es forma a partir dels conceptes incipients que té el xiquet dels objectes permanents en l'espai, el temps i la causa. És per tant, conegut per les seues aportacions a l'estudi de la infantesa i per les seues teories del desenvolupament cognitiu i de la intel·ligència.

En aquesta etapa, comencen a realitzar reflexions sistemàtiques sobre les activitats que porten a terme, i intenten ordenar, classificar i comparar. Són capaços de formar, progressivament, conceptes de número, espai, temps o velocitat cada vegada més abstractes.

En moltes ocasions, es pot dir que utilitzen més la memòria que la intel·ligència per aprendre, per la qual cosa és convenient afavorir les situacions d'experimentació i manipulació, de manera que puguin adquirir realment nous esquemes i formes de relacionar els aprenentatges i no es limiten a una memorització mecànica i automàtica.

Quant al llenguatge, cal mencionar que poden distribuir i ordenar prou bé les paraules i les oracions en l'espai-temps. A més a més, coneixen i dominen la normativa dels dos codis (oral i escrit), malgrat que amb certes dificultats. Encara tenen molts dubtes ortogràfics, per la qual cosa, cal continuar treballant aquest aspecte. Contínuament amplien el seu vocabulari i ja són capaços de definir paraules. La sintaxi comença a racionalitzar-se i les oracions es construeixen amb més paraules que en el primer cicle. Tot i això, continuen existint problemes de concordances de gènere i nombre i amb algunes conjugacions.

Pel que respecta a la lectura, aquesta ja sol estar dotada d'una certa fluïdesa, però, sovint presenten dificultats en la comprensió lectora, i per aquest motiu és imprescindible i fonamental treballar aquest camp.

Als huit anys, ja han desenvolupat el concepte bàsic de narració, l'observació i la percepció selectiva. El seu pensament és intuïtiu i experimenta pors personals d'allò més normals. Per aquest motiu, els contes per a aquests nens i nenes han d'enriquir el seu món interior, presentant la fantasia d'una manera creïble.

Els contes de Carles Cano que treballarem, són bons per a aquesta edat ja que els arguments de les narracions estan escrits en un estil directe, amb diàlegs i il·lustracions freqüents. A més a més, no són massa llargs i són fàcils de comprendre, ja que no hi ha massa personatges i d'aquesta manera, els alumnes no desvien la seua atenció cap a altres personatges secundaris sense repercussió en la història, ni es perden en els detalls.

3.3. Objectius.

Per a l'elaboració d'aquesta proposta didàctica, ens hem basat en els objectius generals, per al curs i cicle en el qual treballarem, del Decret 111/2007, de 20 de juliol

del Consell. Aquests es troben especificats també dintre de la programació general anual. Els objectius que a continuació es mostren estan adaptats als continguts que treballarem durant el desenvolupament d'aquesta unitat didàctica.

- Despertar el plaer per la lectura dels nostres alumnes i estimular la seua voluntat pròpia per llegir.
- Comprendre textos adaptats a la seua edat.
- Adquirir nous coneixements.
- Dominar el vocabulari.
- Desenvolupar la personalitat, la creativitat i la imaginació dels xiquets i les xiquetes.
- Fomentar la responsabilitat, el compromís, la cooperativitat i el treball en grup.
- Expressar-se correctament de manera escrita, oral i corporal.
- Desenvolupar estratègies per a llegir amb fluïdesa i entonació adequades.
- Millorar l'ortografia.
- Establir, a través de la escriptura, una via de diàleg amb altres lectors.

3.4 Continguts.

3.3.1. Conceptuals.

- Lectura comprensiva i expressiva dels textos.
- Vocabulari específic dels textos.
- Ortografia: majúscules, signes de puntuació, tipus de paraules (antònims, sinònims, paraules compostes, adjectius, substantius, verbs...).
- Les estacions de l'any.

3.4.2. Procedimentals.

- Realització de contes escrits de manera individual i en grup.
- Preparació d'un conta contes per parelles o grups de tres.
- Elaboració progressiva d'un mural amb els personatges de diferents històries.

3.4.3. Actitudinals.

- Interès per aquells continguts que es treballaran al llarg de les activitats que es presenten.

- Valoració de la lectura i l'escolta com a instrument de comunicació, font d'informació, d'aprenentatge i de plaer.
- Valoració del text literari com a font de plaer, de joc, d'entreteniment i com a mitjà per a resoldre problemes de la vida quotidiana.
- Reflexió i explicitació dels aprenentatges extraliteraris que s'adquireixen a través de la lectura.
- Respecte al torn de paraula i de les opinions i intervencions dels companys i les companyes.

3.5. Metodologia.

La metodologia que utilitzarem serà activa, dinàmica i globalitzadora. Durant el desenvolupament d'aquestes activitats, el/la mestre/a, actuarà com a guia. Aquesta actuació està dirigida a fomentar la motivació i el treball lliure, autònom i en grup dels alumnes, és a dir, es pretén que els xiquets i les xiquetes, en la mesura del que fos possible, treballen de manera independent i troben una motivació suficientment important per a realitzar les tasques establertes i per a iniciar-se en el món de la lectura, que esperem, els acompanye durant la resta de les seues vides.

La manera específica en que es durà a terme cada activitat, i la tasca pròpia que desenvoluparà el/la tutor/a, s'especificarà una mica més avall, en el desenvolupament de les activitats.

3.6. Temporalització.

Les següents dades que es plantegen per a realitzar les activitats que proposarem a continuació, poden ser modificades segons la disponibilitat del grup/classe.

ACTIVITAT		DATA
L'arbre dels lectors		Des de principi de curs fins al final.
CONTES		DATA
<i>Contes per a tot l'any (2001).</i>	<i>L'olor de vents (tardor)</i>	03/10/2014
	<i>La rebel·lió dels joguets (hivern)</i>	13/12/2014
	<i>La primavera adormida (primavera)</i>	21/03/2014
	<i>El xiquet que apagà la lluna (estiu)</i>	13/06/2014

3.7. Avaluació.

L'avaluació serà continua. Farem un seguiment exhaustiu de les activitats realitzades pels alumnes i com que gran part de les activitats que proposarem, necessiten d'una gran tutorització per part del mestre/a, es podrà seguir més a prop el procés que fan els nens i les nenes.

És necessari recordar que l'objectiu fonamental d'aquestes activitats és motivar als alumnes per a llegir i per a què la lectura forme part de les seues vides. Per aquest motiu, no hem d'angoixar als estudiants amb notes quantitatives, sinó que més bé, els hem de reforçar sempre els elements positius.

3.7.1. Criteris d'avaluació.

Els criteris d'avaluació que plantegem seran els següents:

- Els xiquets i les xiquetes lligen de manera autònoma i independent.
- Mostren interès per la lectura i que la consideren font d'informació i de plaer.
- Comprenen els textos que se'ls plantegen.
- Adquireixen nou vocabulari i nous coneixements, relacionats amb les lectures.
- Desenvolupen la personalitat, la creativitat, la imaginació i els valors estètics dels alumnes.
- Els alumnes son responsables, es comprometen, cooperen i treballen de manera activa en el grup.
- S'expressen correctament de manera escrita, oral i corporal.
- Desenvolupen estratègies per a llegir amb fluïdesa i entonació adequades.
- Milloren l'ortografia.
- Aconsegueixen establir, a través de l'escriptura, una via de diàleg amb altres lectors (mestres i companys).

3.8. Activitats.

Durant aquest curs escolar totes les lectures giraran entorn a l'autor Carles Cano. Com que l'autor Carles Cano visitarà el centre i farà una xerrada als xiquets i les xiquetes crearem una certa expectativa, una certa màgia entorn aquest personatge. De

tant en quan parlarem sobre ell, però sempre fomentant la curiositat en els nens i les nenes.

Els textos que treballarem son (cada un dels textos es treballarà d'una manera diferent):

- *Contes per a tot l'any* (2001) .
- *La màquina dels contes* (2002).

Tot i això, també realitzarem una activitat inicial que s'anomena *l'arbre dels lectors*. La seua durada serà de tot el curs acadèmic i l'objectiu principal d'aquesta serà motivar els nens i les nenes per a realitzar lectures a casa de manera voluntària.

En les graelles següents explicarem detalladament cada una de les activitats que plantegem per als alumnes de tercer de primària. En elles concretarem la duració, els materials necessaris per a realitzar-la i la tutorització que rebran per part del tutor/a.

L'ARBRE DELS LECTORS	
<div style="border: 1px solid #00aaff; border-radius: 15px; background-color: #e6f2ff; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">Descripció de l'activitat</div> 	<p>Per tal de motivar als alumnes a llegir, a principi de curs, col·locarem en l'aula, en una paret, un arbre (per exemple un taronger). D'aquest arbre, eixiran vint-i-una branques (una per cada alumne que té la classe) i al final de cada branca la foto o el nom del xiquet o la xiqueta.</p> <p>Cada vegada que els nens/nenes lligen un llibre (tant si és de Carles Cano com si no), col·locaran una fulleta a la seua branca amb el títol del llibre, i cada tres fulletes podran col·locar un fruit (en el cas del taronger, col·locaríem una taronja). D'aquesta manera també motivarem els alumnes a llegir.</p> <p>Quan el/la xiquet/a aconseguisca una taronja, eixe dia tindria algun tipus de privilegi (ser l'encarregat de repartir el material, esborrar la pissarra, etc.). Quan aconseguisca tres taronges, el/la mestre/la li donaria un adhesiu amb una estrella i que pose "bon lector". A més a més, el/la tutor/a escriurà una nota en l'agenda d'enhorabona per a què la puguem veure els pares. (<i>Annex 3</i>)</p>

<p>Agrupació</p>	<p>Per dur a terme aquesta activitat no es necessita cap mena d'agrupació, ja que la lectura es realitza de manera individual per part de cada alumne de l'aula.</p>
<p>Duració</p>	 <p>Aquest exercici es planteja per a ser dut a terme durant tot el curs escolar. Per tant, l'arbre es col·locarà al principi de curs a l'aula i es deixarà fins al final.</p>
<p>Materials</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'arbre. - Fulles. - Fruit (en el cas del pi, pinyes). - Adhesius de felicitació.
<p>Tutorització que rebran els alumnes</p> 	<p>No es necessària massa tutorització per part del mestre. Malgrat això, aquest haurà de comprovar que realment ha llegit el llibre, fent algunes preguntes orals als alumnes sobre aquest. Les qüestions es realitzaran a través d'una fitxa que el mestre els donarà per a que completen a casa una vegada hagen acabat de llegir el llibre. En aquesta fulla hauran de posar els personatges principals que apareixen al llibre, un breu resum i una xicoteta valoració personal indicant què és el que més els ha agradat de la lectura i què és el que menys els ha agradat. (<i>Annex 4</i>)</p> <p>Una vegada s'assabenta de si realment ha llegit el llibre, serà l'encarregat de proporcionar les fulles, els fruits i els adhesius corresponents a cada membre de la classe. Serà el/la guia de tota aquesta activitat.</p>

CONTES PER A TOT L'ANY

Descripció de l'activitat

Contes per a tot l'any (2001), és un text que ens permet treballar-lo a poc a poc, precisament perquè és un recull de contes (conté huit contes breus, dos per cada estació de l'any). Nosaltres, només treballarem un conte per cada estació, narrant-lo dintre de l'època de l'any a la qual pertany.

Els contes, els relataran els alumnes als seus companys i per aquest motiu, dividirem la classe en quatre grups: el grup de tardor, contarà *l'olor de vents*; el grup d'hivern, *la rebel·lió dels joguets*; el de primavera, *la primavera adormida*; i, per últim, el grup d'estiu, contarà *el xiquet que apagà la lluna*.

Activitats

ACTIVITATS DE CONTEXTUALITZACIÓ DELS CONTES

Per ambientar una mica cada un dels contes, és convenient crear una certa ambientació que tinga a veure amb el relat que més tard els nens i les nenes escoltaran. Per aquest motiu, plantejarem algunes activitats prèvies que ens permeten emmarcar el conte dintre de l'estació corresponent i que són:

- Conte *l'olor de vents*. En l'hora de plàstica elaborarem un molinet de vent. El dia de contar el conte, tots baixarem al pati amb el nostre molinet i jugarem uns minuts per veure cap a on bufa el vent.

Un poc després, el grup que ha de narrar el conte dirà: *Sabeu el que hi va existir un home que olent els vents podia fer prediccions?*

Voleu saber la història? Aleshores, en el pati, tots s'asseuran a terra i el grup contarà el conte. (**Annex 5**)

- Conte **la rebel·lió dels joguets**. Abans de llegir aquest conte, com el Nadal està a prop, és un bon moment per començar a escriure la carta al Pare Noel o als Reis Mags d'Orient. Per tant, primer de tot, donarem una plantilla als alumnes per a què escriguen la seua carta. Una vegada les cartes estiguen acabades, demanarem als xiquets i les xiquetes que lligen les seues cartes (de manera voluntària). Aquesta activitat ens servirà d'introducció per a després contar el conte. (**Annex 6**)

- Conte **la primavera adormida**. Demanarem als nens i les nenes que porten de casa fotografies retallades de revistes o periòdics on aparega alguna imatge pròpia de la primavera (terrenys amb flors de molts colors, animalets, els ametlers, etc.). Quan duguen les imatges a classe, les comentarem entre tots i després preguntarem: *i què passaria si algun any en primavera no isqueren les flors? Què passaria si als arbres no els eixiren les fulles? I si els insectes es quedaren adormits i no ixen? I que passaria si els pardalets no canten?* Fins que finalment, després d'això, el grup dirà, *doncs bé, un any, fa molt de temps, vam estar a punt de quedar-nos sense primavera i de que fos hivern durant tot l'any...* (i es començaria a contar el conte).

(**Annex 7**)

- Conte **el xiquet que apagà la lluna**. Per a aquest conte, durem a classe un PowerPoint amb imatges de diferents fases de la lluna. En cada una d'aquestes imatges ens anirem parant i preguntant als estudiants les seues sensacions i el perquè dels canvis lunars.

Finalment, posarem una imatge d'un cel sense lluna i preguntarem als nens i les nenes el motiu pel qual pensen que no hi ha lluna. Després els direm, *bé, doncs si voleu ara us contarem el motiu pel qual, aquesta nit d'estiu no hi va haver lluna* (i els companys del grup corresponent començaran a contar el conte). (*Annex 8*)

ACTIVITAT INTRODUCTÒRIA AL CONTA CONTES

A més a més, abans de contar cada un dels contes als companys de la classe, col·locarem en una paret de l'aula un tros de paper continu. Les persones que vagen a fer de conta contes, hauran de col·locar uns dibuixos dels personatges del conte en eixe paper, que faran ells mateixos a casa. La resta d'alumnes, escriuran al voltant dels dibuixos, les característiques que pensen que poden tenir, quina és la funció que pensen que desenvolupa eixe personatge concret en la història, fins i tot, poden aventurar-se a escriure una idea sobre el que creuen que tractarà la història o sobre el final que tindrà.

Aquest mural, l'utilitzarem com a activitat introductòria (a banda de les activitats prèvies contextualitzadores que havíem preparat) i també per a concloure amb el conte, ja que quan el grup acabe de contar el conte, farem una xicoteta assemblea en la qual recuperarem el mural i veurem en quins aspectes escrits al mural han encertat els nens i les nenes, en quins altres no ocorren com ells pensaven, i també comentarem la història, formulant preguntes del tipus: *què és el que més vos ha agradat del conte? Quina cosa vos ha sorprès més? Vosaltres que hauríeu fet en el cas de ...?*

El mural quedarà penjat a la classe durant dues setmanes més després d'haver llegit el conte. Ara el deixarem per a què la història estiga present a l'aula un poc de temps més i també, per a què els

	<p>companys de la classe, puguem escriure sobre el mural dedicatòries de felicitació i enhorabona al grup que ha fet de conta contes. D'aquesta manera, també es motivaran una mica més els uns als altres i tots els grups tindran un reconeixement, pel qual haurà pagat la pena fer l'esforç de preparar un conte per a fer gaudir als seus iguals. (<i>Annex 9</i>)</p>
<p>Agrupació.</p> 	<p>Com que a l'aula hi ha vint-i-un alumnes, farem tres grups de cinc persones i un grup de sis persones. Quan el mestre/a presente l'activitat, passarà un full als xiquets i a les xiquetes i els demanarà que escriguen aquelles persones amb les quals els agradaria treballar i amb quines altres preferirien no fer-ho i per què. D'acord amb allò i amb el coneixement dels alumnes que tindrà el/la tutor/a, elaborarà els grups (sempre pensant en la manera més òptima de treballar, evitant les desigualtats i tenint sempre present que pretenem que aquesta siga una activitat que motive als xiquets i les xiquetes a llegir, aleshores hem d'aconseguir que estiguen a gust realitzant la tasca encomanada).</p> <p>Una vegada els grups estiguen construïts, cada grup dirà quina estació de l'any prefereix treballar. Si tots arriben a un acord, cada grup treballarà l'estació que més li agrada, però si hi ha dos o més grups que volen contar el conte de la mateixa estació, es farà un sorteig.</p> <p>Per últim, cal afegir, que el/la mestre/tutor/a, en cap moment podrà dir res sobre els contes de cada època de l'any, ja que si no es podria condicionar per a realitzar l'activitat del mural, perquè els nens i les nenes ja tindrien unes nocions prèvies sobre el conte en qüestió.</p>
<p>Duració</p>	<p>L'activitat de conta contes tindrà una duració d'una sessió (que serà divendres a última hora). Per tant, necessitarem quatre sessions per a fer els conta contes (una per cada grup), que repartirem de la següent manera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10- 12 min. Aprox. Activitat contextualitzadora/introductòria

	<p>del conte.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 min. Aprox. Conta contes. - 10-15 min. Aprox. assemblea final. <p>Tot i això, necessitarem algun temps extra per a dur a terme la tutorització particular amb el grup que realitzarà el conta contes i per a què la resta d'alumnes facen l'activitat del mural, a més a més de les activitats prèvies contextualitzadores.</p>
<p style="text-align: center;">Materials</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - El conte (llibre original) i fotocòpies del conte (si els nens i les nenes no tenen el llibre i no hi ha suficients a la biblioteca). - Paper continu. - Els dibuixos dels personatges del mural. - Materials per a l'elaboració del molinet de vent (paper quadrat, colors, pegament, una canyeta, una xinxeta enquadradora). - Plantilla per a la carta dels reis mags. - Imatges representatives de la primavera. - PowerPoint de les fases lunars. - Tots els materials que el grup considere necessaris per a a fer el seu conta contes.
<p style="text-align: center;">Tutorització que rebran els alumnes</p>	<p>Els nens i les nenes de tercer de primària, a causa de la seua curta edat, necessitaran d'una gran tutorització per part del mestre/a per tal de garantir l'èxit en l'activitat. Per tant, el/la mestre/a haurà de treballar conjuntament amb ells.</p> <p>El primer que farà el/la mestre/a serà repartir als components del grup el conte. Deixarà uns dies per a què cada nen i cada nena el pugui llegir dues o tres vegades a casa. Una vegada hagen passat aquests dies, en l'hora del pati, convocarà als membres del grup en l'aula. Tots junts, parlaran sobre el conte. Per començar, el mestre/a farà diferents preguntes al grup per assabentar-se que l'han entès correctament. Aquestes qüestions seran del tipus: <i>quins personatges apareixen al conte? L'olor de vents quin paper desenvolupa en la història? Que és el que succeeix al conte? Com acaba la història?</i></p>

Què passa quan els nens se n'adonen que els Reis Mags no els han dut res del que demanaven en les seues cartes?

Una vegada el/la mestre sap amb seguretat que tots els membres del grup dominen la història i que estan preparats per a poder-la transmetre als seus companys, entre tots acorden de quina manera ho faran, és a dir, si contarán el conte amb titelles, si utilitzaran alguna mena de material (per exemple flors per al conte de *la primavera adormida*, joguets per al conte de *la revel·lió dels joguets*, etc.).
(Annex 10)

Cal destacar, que en tot aquest procés és molt important el factor motivació, el/la mestre/a, ha d'aconseguir que els nens tinguin ganes de dur a terme l'activitat, i que no consideren el fet de quedar-se a l'hora del pati com un càstig, sinó com un moment de gaudiment, ja que preparant l'activitat s'ho poden passar d'allò més bé.

Quan ja han concretat la data i la manera com es durà a terme el conta contes, el grup assajarà pel seu compte (poden utilitzar el temps d'esplai, o algunes estones de classe, en les quals el tutor els indique que es poden dedicar a preparar l'activitat). Sempre que el grup ho desitge, el/la tutor/a estarà a la seua disposició i quan quede aproximadament una setmana per a la realització de l'activitat, es quedaran durant més patis o més estones amb el/la mestre/a per a preparar molt bé el conta contes.

A més a més, com que el/la mestre/a sol deixar part del temps de cada sessió per a treball en classe, durant aquest espai de temps, els/les alumnes, mentre fan els deures, podran anar per torns a escriure al mural (aniran per parelles o de tres en tres).

LA MÀQUINA DELS CONTES

Introducció

Aquest llibre, *la màquina dels contes* (2002), ens servirà de base per a treballar la creativitat i la imaginació dels nostres alumnes.

Activitats

El mestre contarà als alumnes que una vegada, en un poble molt llunyà, un dia va arribar una màquina molt estranya. Ningú no sabia per a que servia eixa màquina i prompte despertà la curiositat dels habitants d'aquell poble. Al cap d'uns dies, quan un dibuixant passava per allí, la màquina va llançar un grapat de fulls. Quan el dibuixant agafà els fulls, començà a llegir i era una història *El dibuixant feliç*, que el tenia a ell com a protagonista... (només se'ls contarà una o dues historietes de les que apareixen al llibre, i els hem de dir que si volen saber que més contes van aparèixer de la màquina, hauran de llegir el llibre).

Continuem contant la història de la màquina dels contes als nostres alumnes, tot creant una gran expectativa i curiositat. Quan acabem, hem de dir: però bé, açò és fantasia, és impossible que passe, s'ho ha inventat Carles Cano i de segur que aquesta màquina no existeix. Els xiquets s'han de quedar emocionats amb la història però han d'estar segurs que és mentida, que és un conte i ja.

Al cap dels dies, quan quasi se'ls haja oblidat aquesta història, el mestre o la mestra fabricarà una màquina (la màquina dels contes) i la col·locarà a l'aula (*Annex 10*). Quan els xiquets i les xiquetes arriben a classe es sorprendran per la màquina. Llavors, el mestre/a es farà també el sorprès i dirà mireu el que m'he trobat? Que serà això? Algun xiquet dirà que sembla la màquina dels contes i que potser siga

	<p>la màquina de la història.</p> <p>A partir d'aquest moment, el mestre explicarà als xiquets i a les xiquetes que la màquina enviarà contes, però que nosaltres hem d'ajudar-la a escriure'ls. Per aquest motiu, invitarem els nostres alumnes a que escriguen contes, dedicats a algun company de la classe o prenent com a protagonista qualsevol cosa que se'ls passe pel cap. Tots els contes seran anònims i l'autor els col·locarà a la màquina sense que ningú el pugui veure. Cada vegada que a la màquina aparega un nou conte, el llegirem a classe (en el temps que el mestre/a destine per a aquesta activitat). .</p> <p>El mestre ha de motivar a que els seus alumnes lligin i escriguen i per aquest motiu, ell també ho ha de fer. A més a més, aquesta activitat pot ser útil per fer reforços positius als alumnes. Quan algun company faça alguna cosa positiva, el mestre pot escriure algun conte dedicat a ell, en el que ell/ella siga el protagonista. Així poc a poc, els nens i les nenes s'aniran animant a escriure.</p>
<p>Agrupació</p> 	<p>Per fer aquesta activitat, al començament, el/la mestre/a contarà la història en gran grup, és a dir a tota la classe. Després la part d'escriptura, es durà a terme de manera individual, per parelles o en xicotets grups (això ho triaran els alumnes, ja que un sol alumne pot escriure un conte o es poden ajuntar uns quants xiquets/etes). Finalment, la lectura dels mateixos, també es farà en gran grup, de vegades serà el/la tutor/a qui lligi el conte als alumnes i d'altres vegades ho pot fer qualsevol membre de l'aula.</p>
<p>Duració</p>	<p>Aquesta activitat no té una duració establerta. La màquina es col·locarà a principi de curs a l'aula i d'aquesta manera, podrem aprofitar els nous mesos que ens queden per davant per tal de fomentar la lectura i l'escriptura amb els nostres alumnes. Com que és una activitat totalment oberta i voluntària no podem preveure que un dia concret a una hora concreta hi haurà un conte a la màquina. Per aquest motiu, quan trobem un escrit dintre de la màquina,</p>

	<p>buscarem una estona per tal de llegir-lo (els deu últims minuts de classe, entre classe i classe, etc.). El que sí es molt important és que el conte es lliga, perquè si no el llegim a l'aula, potser els nens i les nenes perden la motivació per escriure.</p>
<p style="text-align: center;">Materials</p> 	<p>- La màquina dels contes.</p>
<p style="text-align: center;">Tutorització que rebran els alumnes</p> 	<p>Aquesta activitat no necessita massa ajuda per tal del tutor, ja que es pretén que els xiquets i les xiquetes siguin autònoms a l'hora d'elaborar els seus escrits. Malgrat això, si en qualsevol moment es planteja algun dubte, el/la tutor/a sempre estarà a disposició dels alumnes.</p> <p>Tot i això, el/la mestre/a, actuarà com a guia, i durà a terme la primera part de l'activitat (contar la història i motivar els alumnes), col·locarà la màquina dels contes i es dedicarà a fer que l'interès per aquesta activitat no decaiga.</p>

4. Conclusions.

Tal i com hem vist, són múltiples els beneficis que aporta la lectura al desenvolupament dels nens i de les nenes. Per aquest motiu, és molt important aconseguir que les generacions futures tinguin eixe interès per llegir, per saber noves coses, per aprendre més i per a ser millors dia rere dia. Per a arribar a allò, s'ha de treballar des de ben

menuts. L'educació primària té bona part de la responsabilitat en la formació de bons lectors, de lectors crítics i amb una opinió fonamentada en la investigació pròpia.

Tots els alumnes no tenen les mateixes circumstàncies culturals. Al fons de cada família hi ha una història diferent, una història que es reflecteix en el xiquet o en la xiqueta. El nen o la nena que té una família compromesa amb la seua formació, no tindrà massa problemes per a eixir endavant, ja que des de casa li proporcionaran tota mena de llibres i de materials que necessite, i a més a més, seran els seus pares els que compartisquen temps amb els seus fills/es i els endinsen en el món de la lectura. En canvi, aquells alumnes que tenen una situació familiar més desfavorida tindran més dificultats en aquest àmbit, i si l'escola no fa tot el que estiga de la seua mà, ni oferta totes les possibilitats per a garantir una igualtat en aquest aspecte entre tots els alumnes, és molt probable que aquests nens es no puguen gaudir del plaer que suposa obrir un llibre i submergir-se en una història fantàstica.

Amb les activitats que plantegem, pretenem fer una xicoteta aportació, al molt complet i ben elaborat pla lector del CEIP Jorge Juan de Novelda, amb la intenció de completar o reforçar l'activitat de la visita de Carles Cano al centre.

La nostra proposta no és per a realitzar-la en un dia ni en una setmana, sinó que pretenem que es pugua estendre al llarg del temps, durant tot el curs escolar. Nosaltres, volem que els nens i les nenes es senten atrets per la lectura i pels llibres, i que no consideren aquests com una obligació, sinó més bé com a font de plaer, d'entreteniment i de gaudiment, la qual cosa no és massa senzilla en aquestes edats.

A més a més, pensem que aquest treball pot servir com a base per a altres futures propostes que es puguen dur a terme amb autors diferents o en altres situacions. Hem de tenir clar, que com a futurs docents hem d'aprofitar cada moment per a apropar als nostres alumnes a aquest món tan meravellós que ens transporta a altres espais fantàstics, en els quals de vegades ens podem sentir reflectits en ells i d'altres no. Qualsevol moment és bo per a llegir un conte, contar una rondalla, cantar una cançó o explicar-los una llegenda. Qualsevol moment és perfecte per a aventurar-los en aquest espai on tot es possible. Per això, també des d'aquestes línies ens agradaria animar a tots els docents i a tots aquells futurs docents a que empren aquestes ferramentes amb els seus nens i nenes, ja que de segur que serà un temps ben aprofitat, el qual els servirà d'experiència i aprendran moltes coses els uns dels altres.

Trobem necessari comentar que baix el nostre punt de vista, les obres de Carles Cano ens poden ser de gran utilitat per a crear el gust per la lectura a l'alumnat, ja que

són històries divertides, ràpides de llegir, sense massa personatges i senzilles d'entendre. Des de la nostra experiència en les pràctiques que realitzarem en el CEIP Jorge Juan de Novelda, podem dir que els xiquets i les xiquetes gaudiren molt amb la visita d'aquest autor i els causà una gran sorpresa la manera com els dedicà els llibres (escrivint el nom de cada nen i de cada nena amb dibuixos). A més a més, en el temps que es destinava a la lectura (que solia ser divendres a última hora de la vesprada), els alumnes es relaxaven i es concentraven en cada rengló que llegien del llibre. Després es comentaven les lectures i tots es mostraven molt participatius.

Finalment, ens agradaria donar les gràcies al centre Jorge Juan de Novelda per facilitar-nos tota la informació necessària per a l'elaboració d'aquest treball, per no posar-nos cap impediment i donar-nos la seua ajuda i consentiment per a la consulta de documents durant tot el procés d'elaboració d'aquest escrit i també, com no, a l'autor, a Carles Cano, per la seua amabilitat, la seua disponibilitat i el seu interès quan li plantejarem la idea que teníem al cap de fer un treball sobre alguns dels seus reculls de contes.

5. Referències bibliogràfiques.

6.12. Bibliografia.

- Bryant. S.C. (1995) *El arte de contar cuentos*. Barcelona: Biblària.
- Cano, C. (2001). *Contes per a tot l'any*. C.Valencina. Anaya.
- Cano, C. (2002). *La màquina dels contes*. Alzina. Bromera.
- Girbés, JC. (2007). *Llegir per a créixer: guia pràctica per a fer fills lectors*. Barcelona. Bromera.
- Mata, J. (2008). *10 ideas clave. Animación a la lectura*. Barcelona : Graó.
- Piaget, J., Inhelder, B. (2007). *Psicologia del niño*. París. Morata.
- Portell, J.(2007) *M'agrada llegir: com fer els teus fills lectors*. Barcelona. Ara llibres.
- Solé, I. (2008). *Estratègies de lectura*. Barcelona: Graó.

6.13. Webgrafia.

- <http://www.educa.madrid.org/web/cp.unodemayo.torrejondeardo/CPUnodeMayo/Paginas/Pcc%20CaracteristicasSegundoCiclo.htm>
- <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/575.pdf>
- <http://www.biografiasyvidas.com/biografia/p/piaget.htm>
- <http://www.carlescano.com/>

ANNEXES

Annex 1. Si punxem sobre la imatge trobarem un PowerPoint en el què apareixeran algunes imatges de la biblioteca del CEIP Jorge Juan de Novelda.

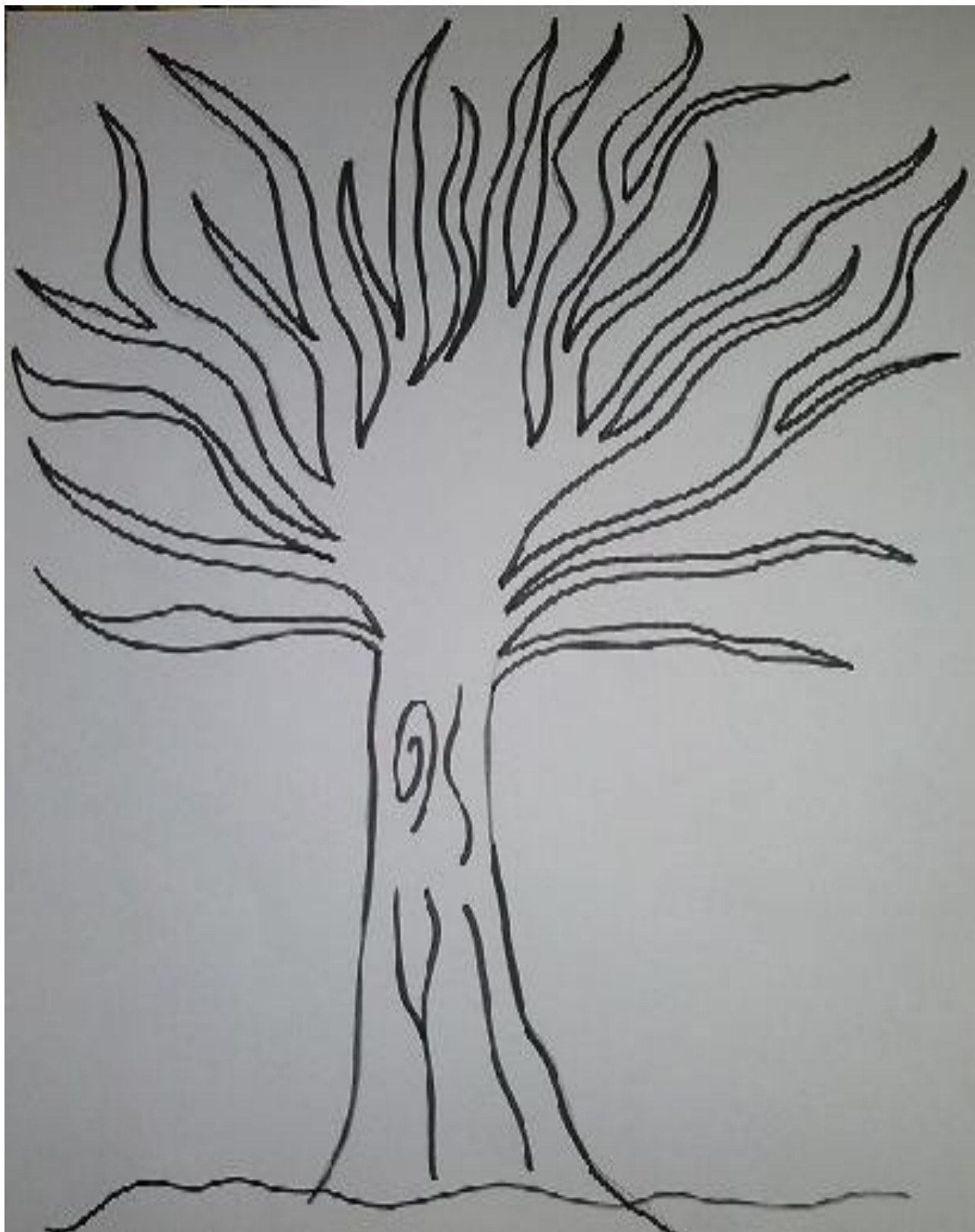

Annex 2. Com hem comentat al llarg del treball, Carles Cano visità el CEIP Jorge Juan i feu una mena de conta contes als alumnes. Si fem *click* en la imatge que apareix ací baix podrem veure algunes de les fotografies d'aquesta visita.

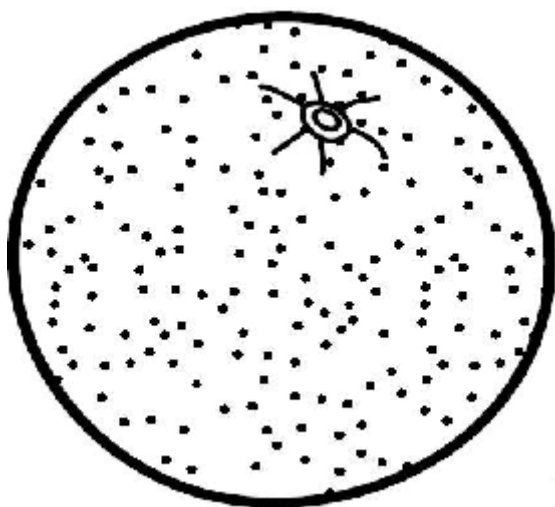

Annex 3. Arbre, fulla, fruit i adhesiu per a l'activitat de l'arbre dels lectors.

A l'extrem de cada branca aniria col·locada la fotografia o el nom d'un xiquet o xiqueta de la classe.

Fulla del taronger. Li la donarem als nens i a les nenes quan entreguen una fitxa de lectura voluntària completada. Dintre de la fulla, hauran d'escriure el títol del llibre que han llegit.

Cada tres fulles, els alumnes podran col·locar una taronja en la seua branca.

Adhesius de felicitació.

Annex 4. Fitxa per a completar pels xiquets i les xiquetes després de cada lectura voluntària.

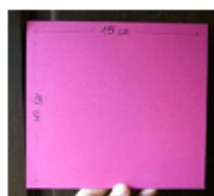
FITXA DEL LLIBRE

- Quins personatges apareixen en la història?
- Conta'ns una mica el conte que has llegit.
- T'ha agradat el llibre? Què és el que més t'ha agradat i què és el que menys?
- El recomanaries als teus companys? Per què?

Annex 5. Instruccions per a construir un molinet de vent.

COM FEM UN MOLINET DE VENT?

1. Dibuixa en una cartolina un quadrat de 15X15 aproximadament i retalla'l.

2. Amb l'ajuda d'una regla dibuixa les dues diagonals del quadrat, però que les línies no arriben al punt central. Marca el centre del quadrat.

3. Retalla per les diagonals que havies marcat anteriorment. Recorda que no han d'arribar al centre del quadrat.

4. De les huit puntes que té el molinet, agafa 4 alternant una si i altra no. Punxa les 4 puntes amb una agulla.

5. Passa una xinxeta pels forats de les 4 puntes del molinet i per darrere del molinet col·loca la palleta de fusta de manera que la xinxeta també punxe la palleta.

6. Col·loca damunt de la palleta un trosset de goma d'esborrar per a que no et punxes amb la xinxeta.

JA TENIM EL NOSTRE MOLINET DE VENT!

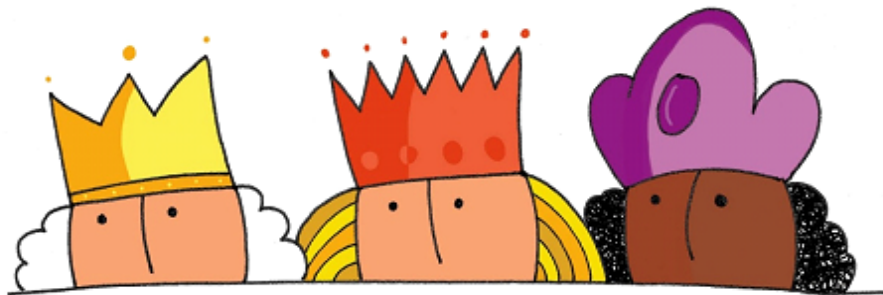
Annex 6. Plantilla carta als Reis Mags d'Orient.

*Estimats
Reis d'Orient:*

Voldria que em portàreu

Annex 7. Feu *click* sobre la imatge i trobareu accés a un PowerPoint amb imatges de la primavera.

Annex 8. Punxeu sobre la imatge per veure un PowerPoint amb imatges de la lluna per al conte *el xiquet que apagà la lluna*.

Annex 9. Exemples d'alguns dels murals que podrien fer els nens i nenes per a penjar a l'aula, abans de fer el seu conta contes (aquests exemples estan elaborats amb ordinador, els alumnes els farien ells i elles manualment).

LA REBEL LIÓ DELS JOGUETS

EL XIQUET QUE APAGÀ LA LLUNA

Annex 10. Exemples per a què els nens i nenes planifiquen i conten la seua història.

POSSIBLES MANERES DE NARRAR ELS CONTES

L'OLEDOR DE VENTS

Els nens i les nenes han fabricat el seu molinet de vent. Aleshores, el primer que farem serà baixar al pati i el grup que narrarà el conte demanarà als seus companys que traguin el seu molinet de vent. Després d'estar una mica de temps veient cap a on bufa el vent i jugant amb els molinets, els membres del grup diran *sabeu que hi havia una vegada un home que podia preveure el que passaria olorant els vents? Voleu que vos contem la història?*

En eixe moment, tots s'asseuran en rogle al pati i el grup que narrarà el conte es col·locarà al centre. Una persona del grup tindrà el paper d'olor de vents, altre serà el narrador i la resta de membres, la gent del poble.

A la persona que desenvolupe el paper d'olor de vents li podem col·locar un nas molt gran, fet de cartolina. Per tant, aquest grup farà arribar el conte als seus companys dramatitzant la història.

LA REBEL LIÓ DELS JOGUETS

Com que molts dels personatges d'aquesta història son joguets, aquesta història seria perfecta per a ser contada amb titelles. Els components del grup realitzaran una titella de cadascun dels personatges que apareixen en el relat. Seran titelles senzilles, fetes amb cartolines i per darrere li col·locarem una palleta.

Per a fer la representació, podem utilitzar una gran caixa de cartró i amb ella construir un amfiteatre per a representar la història. Si no fóra possible, també podríem decorar la taula del mestre/a i col·locar aquesta al centre de l'aula. En aquest cas la taula del mestre/a faria la mateixa funció que la caixa de cartró.

LA PRIMAVERA ADORMIDA

Després de comentar les fotografies que els nens i nenes han portat de casa, i d'altres que ha dut el/la mestre/a, el grup corresponent començarà amb el relat. Aquest conte també el podem dur a escena fent una mica de teatre.

Una persona serà la primavera, que es queda adormida. Un nen o nena farà de Sol i altre/a de vent. Per últim, les persones que queden per participar en el conta contes podran ser animallets o insectes que estan preocupats perquè la primavera encara no ha arribat i per aquest motiu no poden eixir dels seus habitatges.

Per dur a terme aquesta representació, podríem portar algun llençol i simular un llit (en el qual es llitarà el xiquet o la xiqueta que faça de primavera). El Sol anirà vestit de groc i li podem fer uns rajos amb cartolina groga, el vent es vestirà de color blau. Per a representar els animals podem fer amb cartolines orelles de conill o antenes de marieta per exemple, i també duran la cara pintada.

EL XIQUET QUE APAGÀ LA LLUNA

La lluna ix a les nits. Per tant, per a contar aquesta història convindria que la classe estiguera totalment a les fosques. En les finestres col·locarem una gran lluna feta de paper continu i un membre del grup l'estarà enfocant amb una llanterna (fins el moment de la història en què diu que la lluna s'apaga, llavors el nen o la nena apagarà la llanterna fins que la lluna "es tome a encendre"). Una altra possibilitat (si no tenim temps de fer la lluna de paper continu), seria utilitzar el PowerPoint amb les imatges de la lluna.

En aquest conte, tots els participants seran narradors, per aquest motiu cada un dels alumnes contarà una part de la història.

OBSERVACIONS: Aquestes són només algunes propostes. Si els components del grup o el mestre/a considera oportú utilitzar altra forma de transmetre la història al públic, ENDAVANT!

Annex 11. La màquina dels contes.

Per a l'elaboració de la màquina dels contes necessitem:

- Una caixa de cartró.
- Unes tisores o un cúter.
- Pintura de diferents colors i pinzells.
- Elements decoratius (nosaltres hem utilitzat un barret).

La nostra màquina és una caixa de cartró gran, amb una cara dibuixada en la part de davant, malgrat això aquesta pot estar decorada de la manera que més vos agrade.

Per la part de davant, en la boca té un forat per on els xiquets poden clavar els contes que van escrivint. Per la part de darrere, té altre forat per a poder traure els contes.

